

LÉVAI HIRLAP

Társadalmi-, Szépirodalmi- és Közgazdasági hetilap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal hová
a lapba szánt kéziratok, hirdetések,
előfizetési díjak küldendők:
LÉVA KAZINCZY-UTCZA, 2. SZÁM.

Előfizetési ár:
Egész évre K. 5.-
Fél évre „ 2.50
Negyed évre „ 1.25
Egyes példány 10 fillért kapható:
SCHULCZ IGNACZ LAPTULAJDONOSNAL.

Nyitlteri közlemények soronként 50 fill.
Hirdetések egyezség szerint.
MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON.
Szerkesztőségi telefon szám 24.

Városfejlesztési terv.

A szerdai rendkívüli városi közgyűlésen, városunk érdemes tisztifőügyésze Csekey Vilmos, néhai való Brach doktor szellemét idézte.

Akinek Léván nem is adatott megismerni ezt a külsőleg rideg, de belsőleg melegszívű idealistát, az hallomás után is megalkothatta magának azt a nemes eszmékkel bőven megrakódott agyú embert, akinek szelleme egypár pillanatig — hoíta után talán először — ott lebegett a városháza közgyűlési termének zöldposztos asztala fölött.

Amít a főügyész Brach doktortól mondott, azt a következőkben adhatjuk vissza: Ha a megboldogult Brach doktor — kinél pedig jobban senki sem szerethette ezt a várost — látná városunknak mai, hirtelen fejlődését, megcsóválná fejtét efölött a rohamos előrehaladás fölött.

Őszintén bevaljuk — bár minden dicsékvén nélkül elmondhatjuk magunkról, hogy városunkban a fiatalos haladásnak lelkes szívű bajnokai vagyunk, — csak örvendeni tudunk annak, ha akad egy olyan ember, aki komoly időkből egy higgadt, megállapodott életelvekkel és felfogásokkal rendelkezett kiváló nagy elme szellemét idézi, mert ezzel bizton ráterelheti az epigonokat is a helyes útra, akik bár a Brach doktor taposta úton haladnak, illetve eszméik az övével egy cél felé törnek, de ha most talán más tempóban, más irányban haladva, a kitűzött cél felé vezető útról mégis letértek volna.

Ám, a célt csak úgy érhetjük el, ha fiatalos munkakedvvel párosult fáradtságot nem ismerő ambícióval folytatjuk a megkezdett munkát ennek a nemes városnak nagygyátételére, felvirágoztatására, — *de természetesen, előre elkészített munkaprogramm szerint*, mert helyesen csak úgy fejleszthetjük nagygyát ezt a várost, melynek a mostani népszámlálás által kimutatott, — és sokak előtt oly hihetetlenül hangzó — húsz százalékos népességi szaporodása is csak nagy jövőjét és a vármegyében vezető szerepre való hívatottságának örvendetes tényét dokumentálja — ha az eddigi ötletszerűen jövő alkotások helyett előre elkészített egységes terv szerint folyik a munka. És akkor az nem rohamos haladásnak fog előtűnni, hanem városfejlesztési programunknak, fokozatos keresztülvitele lenne, miből minden esztendő egyformán venné ki a maga részét és a munkálkodók között sem akadhatnának olyanok, akik a higgadt okosabbak taposta csapásról eltévelyednének, és az ilyen programszerűen való haladás jobban biztosítaná a város jövőjét, melyet ma úgyis annyian féltenek az összeroppanástól.

Valjuk be, az Aranyosmaróttal való nem „áldatlan küzdelem” mint azt egyes lapok írják, hanem inkább a „nemes vételekedés” epitetonjával illethető lovagi tornajáték sokban előbbre vitte Lévát és legyünk őszinték, a székhelykérdés ügyének hosszú vajudása szüli meg Aranyosmarótnak fő-

gymnáziumát, hogy ezáltal is függetlenítse magát Lévától. Tehát ez csak azt bizonyítja, hogy Aranyosmarót is iparkodik a kulturális és természetesen más utakon a közgazdasági decentralizáció álmát megvalósítani, csak hogy amit szerencsétlen geográfiai helyzeténél, fejletlen ipara és kereskedelménél fogva nagyon nehezen várhat valóra, de a melyet mi lévaiak, mezőgazdaságunknál, fejlett iparunknál és impozáns kereskedelmünknel fogva már jóval előbb elértünk. S elértük azt, hogy most egy kiterjedt, tekintélyesen nagy vidék kényszerül városunk felé gravitálni, csak hogy míg ezt elértük, hogy gráduusszá tudtuk tenni Lévát és ezt a nagy erkölcsi tőkét elértük és ebből polgártársainknak állandó anyagi erőt tudunk biztosítani, akadnak köztünk többen, akik fejlődésünket rohamosnak, talán természetellenesnek minősítik. Am ez nem áll. A mi fejlődésünk, ennek a városnak a fejlődése a legtermészetesebb és csak a multak téttensége után tűnhet föl rohamosnak. A mi fejlődésünk éppen olyan, mint amilyennek lenni kell egy olyan város fejlődésének, amely olyan jövő elé néz, mint Léva.

Amikor Bódogh Lajost újból beültettük a polgármesteri székbe, sok szép megvalósításra váró dolgot hallottunk tőle, amellyel jövő munkálkodását vázolta és annakidején a Barsban leközölt cikkei is szépek voltak, hanem így hirdette nem sok hasznukat látjuk. Nagyobb reménységgel volnánk eltelve

Kertész Bajos fűszer- és csemege kereskedésében Léván,
naponta friss prágai sonka, hideg fel-
vágottak, virstlik, debreczeni és szepesi kolbászaruk.

felőlük, ha egy jól kidolgozott tervbe volnának foglalva, amint azt már említettük és amely terv szerint azután városunk jövődjét fejlesztésének céltudatos munkája folya.

Új munkaalkalmakat!

Irta: Lévai.

A legfeltűnőbb és mondhatnánk legörvendesebb tünete a lüktető életnek az a vezérmotívum, amely az itt-ott elhangzó nyilatkozatokból kiesendül, hogy tudniillik a magyar nép számára újabb pályákat kell teremteni a gyümölcsöző, a nemzeti jólétet és az állam felvirágzását megalapozó munkákra.

Megbecsülésre méltó jelenség ez oly országban, amelyet mindeddig azzal vádoltak, hogy dologkerülő; fontos tünete a nyugat európai felfogás örvendetes térfoglalásának az az elv megnyilatkozása, mely szerint a kultúra a munka és a munka az igazi kultúra megalapozója, mert egyesek jóléte és az állam prosperálása csak a munka által érhető el és hogy az egyesek eredményes munkájának összege a köző szempontjából az igazi kulturális munka.

A munka és kereset utáni vágy abban a mindinkább kifejezésre jutó meggyőződésben gyökerezik, hogy a megélhetés szinte ijeszítő megdrágulása, mely különösen a polgári osztályokra, a kereskedőkre és iparosokra is oly súlyosan nehezedik, hogy nem ellensúlyozható azokkal a kicsinyes eszközökkel, amelyeket a tömörkedésként és tanácskozáson kísütnék, mert a megélhetés nehézségeit előidéző okok sokkal mélyeb-

ben fekszenek, semhogy másképp lehetne azokkal megbirkózni, mint a kereseti alkalmak szaporításával, a fejlődés és pénzszerezés új forrásainak feltárásával.

És ha ezt elérni akarjuk, közgazdasági életünket alapos reformálás alá kell vetnünk és az iparfejlesztés jövődjét irányítást az iparteremtéssel kell szoros kapcsolatba hozni, mert a munkaalkalmak e téren csak úgy szaporodhatnak, ha újabb és újabb, eddig itt nem létező iparágakat teremtünk, vagy honosítunk meg, mert ez által megszűnnének azok a bosszantó anomáliák, melyek unos-untalan iparfejlesztési politikánk hátramaradottságát idézik előbenk és amelyet röviden, de találóan a Znaimban savanyított kiskőrösi uborkával szimbolizálhatunk, melyek csupán csak savanyítási visznek ki Csehországba és besavanyítva újra visszahozzák hazánkba, (holott minden magyar háziasszony a znaimi uborkánál különbű savanyított tudna adni a pecsenyéhez, ha ugyan a pecsenyénket is ki nem küldenék kedves sógorunknak, az osztrák szomszédnak. És miért ne küldenék, hiszen a vasút kedvezményes tarifákban részesíti és a bőre ugys csak visszajön finom bécsi cipők formájában. A lévai mészárosok pedig egy sovány tehencéért napokig kénytelenek járni a falvakat föl egész Gyarmatig. Pedig milliókat áldozunk évente állattenyésztésünkre.)

Horribilis összegeket adunk ki iparfejlesztésre jó protekciójú idegeneknek, kik aztán a szegény magyaripart agyonfejlesztik, mert az csak tény, hogy idegen befolyás csöppet sem fog lendíteni a magyar ipar sorsán Ennek hasznát csak egyesek láthatják, de emellett a nagyrédek egészen

eltörpül. Ma pedig az iparfejlesztés és iparteremtés nemcsak gazdasági, hanem elsősorú szociális kérdése is ennek az országnak. Igazi iparra volna szükségünk, mert sajnos, a magyar ipar csak csecsemőkorát éli és kétszeresen sajnos, hogy ebben a mivoltában is árvaságban van. Erős, fejlett iparra van szükségünk, mely életforrása volna a nemzeti életnek, mert az erőtlenség, ipar tehetetlenül pang, elnyomja a külföldi életerős, tudatos és célirányosan fejlesztett ipara. Ezért kellene az iparfejlesztés jövődjét irányítást az iparteremtéssel szoros kapcsolatba hozni. Ezért, mert nagy és fejlett ipar nyomán a munkaalkalmak megszorodnak s ez áldás volna a népre, az országra egyaránt.

Mi is vagyok?

Mi is vagyok voltaképpen?
Fényes csillag tán az égen?
Játszi villám vak boróban?
Gyöngvirág a koszorúban?
Harmatcsepp a zöld füveken?
Hegy, mit a szép hajnal beken?
Vad vércsek közt bús énekes,
Ki csöndes kis fészket keres?
Szép hópalást alvó magon?
Mutató a tévutakon?
Áldozati bárány talán
Hatalmasok dús asztalán?
Vagy lángoló eszmék rabja,
Ki küzd s csak a sebet kapja?
Mi vagyok én, kivagyok én?
Úr, birtokos, koldús szegény?
Hontalan, vagy másutt honos,
Kit gyűlölet szenyárja mos?

TÁRCZA

Penészes vasárnapok.

— február 19.

Ezek a lévai melankólikus vasárnap délutánok csak arra jők, hogy az ember általaludja — mondják az idegenből idevetődött barátain, — mert a nagyvárosok vidám, napsütéses hangulatú vasárnap délutánjait kóstolta embert megessi itt az unalom; pláne ha ilyen pocskék, felemás idő van mint most is, hogy az ember alig mer kimozdulni valahova, mert az utca köde a lelkére száll, a lelkét lepi be és aztán valami szomorú, penészes hangulat árad belőle.

— Hogy tudnak itt élni, hiszen egészen megdohosodnak — mondja egyik, másik, a városon általaludó, kit — szerinte — avval vert meg a Teremtő, hogy egy dologtalan vasárnap délutánt töltsön itt el. És ilyenkor az idevalósínak indignálódva kell válaszolnia — kell, mert úgy illik, már a város reputációja érdekében is, — hogy így meg úgy, hogy lehet olyat mondani, hogy Léva

az Unalomország fővárosa, holott itt annyi a vigasság, mint sehhol másutt.

Igen ám. De arról már nem szól, hogy ez az a vigasság, melyről Sebők János, főgymnáziumunk kiváló tanára, a jőnevű poéta, a Lévai Hírlapban megjelent egyik szép versében így szól:

*Magyar vigasság, nótás dárvidó
Csak fűszerül s nem étékül való.*

És a gyűkerök, vagy a gyűkeret eszített gyűtt-ment — amint a lévai patrióták nevezik az ide bevándorolt idegent — különösen, ha már több, kisebb, nagyobb szálauskát is hajtott (akik bizonyára valami maszatos, lármás kölykök,) és kapaszkodik, igazán ragaszkodik az itteni röghöz, hát az már nem csak tetített indignálódással kél pártjára a penészhangulatú vasárnapoknak, hanem őszintén furcsálja, ha valaki a hétfő délelőtti gyomorkúrálás alkalmával, ami citromos *peischli*-val meg miegymással szokott történni, komolyan hánytorgatni kezdi, hogy itt igazán kénytelen *szűlni* meg az is, kiből a legparányibb hajlandóság sem mutatkozott az italozásra, mert, hogy a szórakozás itt csak ez.

Istenverte egy város vagyunk.

Igaz biz' az Hát nyaranta is, még csak egy tenyéryi zöld oázist sem talál benne a hűsre vágyakozó magyar. Talán azért is van aztán, hogy az egyletekben, kávéházakban annyi asztalt terítettnek be — zöldsédel.

Én, — tudja Isten — csak nem találok gyönyörűséget mellette és tán ez a jó szerencsém, mert, most még úgy lehetnék, hogy erre a kis fehér papírra se tellenék amire e sorokat rovogatom. Bár — megvallom — azért csak tőlem is elmegy a pénz — és kártyanélkül is — és a nagy még jobban, mint a kicsi, Nagy? — Ugyan, — milyen is lehet nálam a nagy pénz, kit már születésemkor eljegyeztek a szegénységgel.

Most, hogy hát farsang vagyok, egy ötös bankó duzzasztotta a labim zsebébe és olyan *hazárdirozást* csaptam a Grandban, hogy a kassziros kisasszony azt kérdezte, hogy ugyan mennyi is tulajdonképpen az én jövedelmem. Kisasszony, higgye el — mondom — nálam az anyagiak nem számítanak! Nem ám. Mert az a kevés igazán számba sem jöhet. De hát ez engemet nem bánt, mert volt néha már úgyis, hogy a nincsetlenséggel is megkelltettem ösmerkednem és mégis csak megvoltam valahogy, mert úgy

Hogy mi vagyok, hát elzemem.
Ne bántatok addig engem!

*

Vagyok én a világ adósa;
De tövist nyujt nekem a rózsa.
Útamra is tövis van hintve,
S jöltevőim titkon leintve.
Heti munkám harminchat óra,
Oktatom a züllöttet jóra.
Kinek lelke sötét verem,
Világosságra nevelem.
Ki szomjaz, azt italom várja,
S viszem folyvást boldogabb tájra,
Hol bőség vár rá, míg nekem
Szűk s keserű a kenyerelem.

Mi vagyok még? Könyvtári őr;
Jutalmam csak parányi tőr.
Adják tacsó lányok, fiak
„Érdektelen” könyvek miatt.
Aztán vagyok felvigyázó;
Órák előtti ülő, álló.
Karmizsálás, bícska ellen
Ráncol szemem, feszül mellem.
Ijúsági egyesület
Mozgat nekem nyelvet, fület.
Van ott nézés, van ott látás;
Ha egyéb nem bő szótátás
Ének, színház és szavalat,
Nekem ugyan kövér falat.
S míg olvasztok jeget, fagyot,
Kapkok is ám csösmört, nagyt.

Hát aztán mi a kántorság?
Biz' az egy kis mozgó kórság.
Mikor ragályost kisérek,
Hazamenni méltán félek.
De hát mért forg a motolla?
Hogy a fonál jöjjön róla

Fonál, fonál, életfonál! . . .
Megállok a kertajtónál
Hó, várjatok, bús növények,
Én nem csupán nektek élek!
A locsolás rátok fér,
De gazdátok rá nem ér.

Hanem megyek, meit a bakter,
A vén, huncut salabakter
Jön már, s hí a gazdakörbe,
Hogy ne legyek gazba; pörbe!

Jaj, de még más munka is vár!
Ott mosolyg a sánta ispán.
S ebbe' a nagy melegségbe'
Menni kell a Szövetségbe".
Ide pap hí, oda bíró;
Amaz tejből, emez író.
Hogy kenyérré túrót kenjek,
Én Istenem, hová menjek?

De egyházi jegyzőkönyv is van nálam,
Az emberek kedvét hogy' is találjam?
Ma estére készen
Vajj miként is leszen?
Holnapra meg tűzgyakorlat.
Vajj' hoz-e még mást a holnap?
Selyem bogár meg a sok pete;
Ez a világ, jaj, de fekete.

Holnapután jó a püspök . . .
No, izzadhat, te ősz üstök!

Nem is tudom én, hogy égek-e, vagy fagyok.
De lesujtva érzem, hogy — tanító vagyok.
S hogy munkám' becsüli ezer koronára,
Bús szívvel gondolok a magyar hazára.

Tóth István.

HIREK.

Városi közgyűlés.

Városunk képviselőtestülete február 22-én d. u. rendkívüli közgyűlést tartott.

A polgármester jelentéseinek során előadja, hogy a jan. 21-én megtartott pénztárvizsgálat alkalmával a házipénztárban 7029 K. 30 fillért talált a p. ü. szakosztály, míg az adópénztár tartalma az állampénztárba szállított. Bejelenti továbbá a népszámlálás eredményét, melyet annak idején lapunkban már ismertettünk. A népszámlálás költségei 1134 K. 34 fill. a jövő évi költségvetés terhére lettek írva. A polgármester bejelenti a törv. hat. bizottságnak a 26 mezőgazdasági munkáhozra vonatkozó jóváhagyó határozatát és felolvassa a Francz Ferenc és társaival megkötött adásvételi szerződést a munkásházakra vonatkozólag. A szerződéseket névszerinti szavazással egyhangulag elfogadta a gyűlés. A Magyar Jelzálog Hitelbanktól a munkásházak költségeire 50 évre felveendő és félévenkénti részletekben fizetendő 75000 K. kölcsön kötvénye felolvasatván, a gyűlés elfogadta.

Nagyobb vitát provokált Sztolár Mihály és neje kérelme. Sztolár Mihály a hideg-pince előtti 66 □-öl közteret kéri a várostól építési célra cserébe átengedni, a tűzoltó-szertár mellett elterülő 40 □-ölnyi területért, a különbözetet pedig □-ölenként tíz koronával hajlandó megvásárolni. A vitában számosan vettek részt különböző a jogászok közül. Végre is a névszerinti szavazás elrendeltetvén, 46 szavazat közül 29 igenlő volt, melyben a polgár-

soha sincs, hogy sehogy se volna. Bár az én szerelmes kis öcsém váltig csudálkozott fölötte, hogy miként is lehet az, hogy nincs pénzem, mikor azt csak váltani kell. — Láthatott ő már olyant, azért mondotta nekem is — nincs pénzed? hát váltsál. — Mintha ugyan én is úgy forgatnám villával a bankókat, hogy meg ne dohosodjanak nálam, mint azt megszerezte Kelecsényiről mesélni szoktak.

Hanem most már igazán nem bánt semmi. Örülök, hogy közelg a tavasz és én már a sarjadzó fű illatát vélem érezni itt a kályha mellett, noha a hasábokat még gyakorta rakom befé. De érzem, a tavasz már nincs messze. A tavasz, az illatos, a verőfényes, mikor majd a mostaninál vidámabb csatangelések esnek a Kákákban és ez többet ér nekem az egész farsangnál. Bár vigasságok ott is vannak. Persze magyar vigasságok. Mert étek lett ez nálunk, ámbár a tókéik ki is vesztek. Különösképp a penészes vasárnap délutánok étke és azoké, kik másképp nem tudják agyonütni a drága időt.

Én, ha sok időm volna és sok penészszerű, unalmas vasárnap délutánjaim lennének, akkor is a penész közt kotorásznék.

Régi, dohoszagú irások között, melyeknek közül ez az alábbi régi — régi história is kikerült, mely Piesch Albert, Ujbánya szab. kir. és bányaváros akkori notáriusának curiale protocollumában találtatódott följegyezve, melyet most egy szíves, jó ösmérsőm küldött nagy kegyesen, hogy talán hasznát vehetem.

Ime a história:

„Érdekes esemény színhelye volt az ujbányai városi borpince 1637 szeptember 17-én.

A városháza nagy pincéjében iddógált a tanács több tagja szeretett és őszbeborult bírójával Draskóczy Jánossal. Iddogálás közben a bíró elé lépett Buresch Mihály ujbányai polgár és mutatja a tanácsnak azt a kalácsot melyet a piacon Dobos péknétől vett el és a melynek megvizsgálását kéri, mert — többek véleménye szerint — könnyebb a szokottnál; pedig az aggmenháza is Dobosné szállít. Nyomban ott termett Dobosné is. Hangosan szidalmazta a derék magistratust. Kivánván neki: vigye el az ördög, mennyők üssön az ilyen tanácsba, aki bor mellett itéli a kalácsot, földhöz vágván azt, megtaposva, ismételte jókivána-

taít. A tanács szidalmazása akkori időben nagy vétek számba ment; súlyosbította az a körülmény, hogy annyi ember előtt használt ilyen „csunya, istentelen” szavakat. Dobosné ezért nyomban bezárták és vizsgálatot indítottak ellene. Azonban hogy hogy nem, 3 nap mulva szabadon bocsájtották 100 pengő forint zálogpénz és 10 kezes ellenében. Draskóczy bíró uram, Dobosné elzárása után súlyosan megbetegetett s a tárgyalást is más vezette.

Hosszas tárgyalás után (amelyen már Schader Kristóf, bakabányai bíró és Rosenauer András Bélabánya jegyzője is megjelent) végre is meghozták az ítéletet, amely így szólt:

Tekintettel Dobosné korára, és arra hogy mindeddig, mint városi polgár (czivis) semmit sem vétett, elengedtetik neki a botbüntetés; gonosz szavait pedig (miket a tanács ellen tett.) vagy a piacon vagy a templomban a bányászmissén nyilvánosan vissza kell vonnia aképpen, hogy 3-szor egymásután követő vasárnapon, szájára ütve kijelenti, hogy szavait megbánta, visszavonja és bocsánatot kér a magistratustól. Az ítéletet végre is hajtotta.”

Kopernicky Cornél.

mester megállapította az abszolút többséget. E fölött megint élénk vita kerekedett. A tisztügyész felolvasta a törvény rendelkezéseit a köztér eladására vonatkozólag, melyet többen aként értelmeztek, hogy a köztér eladására, a képviselőtestületi tagok szavazatának abszolút többsége kívánatik meg, míg azonban a polgármester és mások hivatkozva az eddigi gyakorlatra is, csak a közgyűlésen résztvevő képviselőtestületi tagok szavazatának abszolút többségét tartották megkívánatónak.

A közgyűlés végre is ennek alapján Sztolár Mihály és neje ajánlatát elfogadta. Több köztér vásárlására, illetve kisajátítására vonatkozó ügy a jövő, márc. 28-iki gyűlés napirendjére halasztatott el.

A közgyűlés ezután Levatic Gusztáv és mintegy 30 társának indítványát tárgyalta a kir. törvényeknek Aranyosmarótról Lévárára való áthelyezése iránt. A tanács határozata szerint a gyűlés kimondotta, hogy az igazságügyi palota részére ingyen telket ajánl föl és megbízta a polgármestert, hogy az önként hozzácsatlakozókkal, sa kerület orsz. gyűl. képviselőjének bevonásával rövid időn belül küldöttségileg keresse fel az igazságügyminisztert, az indítványozók intencióinak megfelelő törvényjavaslatnak, a törvényhozás elé való benyújtása iránt.

Birha József csatornázási kérvénye és indítványa nem volt tárgyalható, mivel előbb a tervkészítő mérnök kerestetik meg a költségekre vonatkozólag.

A tanítók háza és a főgymnáziumi játszótér telek ügye a márc. 28-iki közgyűlésre lett halasztva.

— **Eljegyzés.** Preisich Adolf újbányai kereskedő, eljegyezte Weisz Anna kisasszonyt, Weisz Ferenc helybeli építész nővérét, Somorjáról. Gratulálunk!

— **Kinevezések.** A kultuszminiszter Klepács István volt alsóváradai róm. kath. tanítót a kunszigeti áll. ell. népiskolához rendes tanítónak kinevezte. A pozsonyi kir. itélőtábla elnöke Trosztler Oszkár végzett joghallgatót az aranyosmaróti kir. törvényszékhez joggyakornokká nevezte ki.

— **Elmarad a fősorozás.** A hivatalos lap közli, hogy a március elsejére tervezett sorozásokat a honvédelmi miniszter áprilusra halasztotta el, mert minden valószínűség szerint az ujoncok megajánlására vonatkozó törvényjavaslatból a kellő időre nem lesz törvény.

— **Bars megyei kivándorlás.** Abban a nagy tömegben melyet az Amerikába vándorló magyarok alkotnak tekintélyes számmal szerepelnek a bars megyeiek is. Csak legújában is Garamszőlősről és Óbarsról hatan váltottak Amerikába szóló útlevelét.

— **A piacról.** Jaj annak a szegény, boldogtalan családapának, aki kimerülten a napi munkától családja körébe iparkodik pihenni, mert kedves neje öngyászta rész-

ről csak nagy ritkán maradhat békességben, aki kifogyhatatlan a piac drágaságainak színes szavakkal való ecsetelésében. Ez még nem minden. A drágaság már oly régen tart, azt már meg is szoktuk, hiszen éppen ezért is van, mert beleszoktak úgy a vevő mint az eladó, de az eladó talán mégis csak jobban mint a vevő, mert neki a drágaság több hasznot hajt. Hol is vannak azok a boldog idők, amikor a lévai piacon hat-talás volt egy hatos és a turóból hét gomolyát is adtak. Buzzeg a tojás párja máma már egy hatos, pedig a tyúkok most is csak úgy tojnak mint hat-nyolc év előtt. Máma a háziasszonyoknak még a kofákkal is meggyűlik a bajuk néha napján, akik a kezükből kapkodják ki a baromfit, sbit. Nemgyőzők a sok panaszt a szerencsétlen háziasszonyoktól, mintha bizony mi volnánk a rendőrség. Van rendőr a piacon, miért nem veszik igénybe azt az illetőt, akiknek a kofák kellemetlenkednek. Itt említjük meg, hogy hova-tovább megérjük, hogy tejet sem kapunk majd. Egy fővárosi tejkereskedő betétitársaság ügyünkre állandóan Lévaon tartózkodik és a megvásárolható összes tejet a fővárosba szállítja. Ennek még az lehet a következménye, hogy tejet, turót, vaját és tejfölt majd csak körmőci aranyakért lehet kapni ilyen agrikultur városban mint Léva.

— **Magyar Felvidék** címmel politikai, társadalmi és gazdasági újságot indít meg március 2-ától Clair Vilmos, a F. M. K. E. főtájtára. A lap minden csütörtökön jelenik meg. A lap programja: a nemzeti munkapárt programja; társadalmi programja: a magyar társadalom szervezése, a F. M. K. E. egész területén, minden idegen befolyás ellen. A Magyar Felvidék tiz vármegye politikai és társadalmi viszonyait figyelemmel fogja kísérni. E lap megindulásával, a F. M. K. E. és a Nyitra vármegye című folyóiratok beleolvadnak a Magyar Felvidékbe. Előfizetési díja évi 10 korona.

— **A kisgyarmati titokzatos eltűnés** ügyében érdekes fordulat állott be. Nemrég jelentették ugyanis, hogy Csókás Lőrinc bényai gazda, ki Winter Sándor szecsei marhakereskedővel fuvarban volt, kocsistól lovas-tól eltűnt. Tudósítónk ama gyanujának adott kifejezést, hogy Csókás a cigányok rablógylkosságának esett áldozatul. Mint most értesülünk, Csókás Lőrinc megkerült, a Bény közelében elterülő mocsárban találták meg kocsistól, lovas-tól elszüppedve és csonttá fagyva. Külerőszak nyomai nem látszanak rajta, kocsiján is minden meg van, valószínű tehát, hogy kapatos állapotban hajtott be az ingoványba, hol a beállott hidegben lovaival együtt megfagyott.

— **A zart palackok úrtartalmának** kötelező megjelölése tárgyában 1908. évi december hó 30-án 207.232 szám alatt kibocsátott kereskedelemügyi ministeri rendelet végrehajtását az ezen szabályozásnak életbeléptetése körül felmerült nehézségek következtében az 1911. év december hava 31-éig

terjedő időre a kereskedelemügyi m. kir. minister felfüggesztette.

— **Jégzajlás a Garamon.** Amilyen szeszélyes időjárás mutatkozott egész télen, éppen olyan szeszélyesnek bizonyult február hónapja is. Hó, eső, fagy és tavaszi napfényből kombinálták össze az égiek az idei februárt, azért ösztintén örvendünk neki, hogy már bucsuzik. A szombati és vasárnapi enyhe időjárás a beállott Garamot is felengesztelte és a jég iszonyu robajjal kezdett zajlani. Nagyköszmályról jelentik, hogy a nép éppen mise közben kapta a zajlás híreit; ami nagy pánikot okozott a templomban és nem ok nélkül, mert jégtorlódások következtében a Garam kiáradt és hatalmas jégtáblákkal borította el a községet. A molnár lakását és gazdasági épületeit pedig elvitte a víz, a molnár alig hogy csak a magaeis hozzátartozóinak életét menthette meg.

— **Népesedésünk.** A központi statisztikai hivatal most megjelent híradása szerint a múlt év december havában 57.620 gyermek született élve. Az elhaltak száma 42.531-re rugott, miből az következik, hogy a népeség természetes szaporodása hazánkban a felzett hónapban 15.089-et tett ki. A statisztikai hivatal egyuttal arról is beszámol, hogy a múlt év folyamán a népesedési ügy miként alakult. E szerint megállapítható, hogy amíg a született gyermekek száma 72.898 volt, addig halálozás 481. 144 történt. Így tehát az 1910. esztendőben a természetes szaporodás 242.454-re emelkedett. Ha most már ezeket az adatokat az 1909-iki adatokkal hasonlítjuk össze, arra az eredményre jutunk, hogy a tavali év népesedési tekintetből jobb volt, mint a harmadévi. A javulás ugyan nem a születések szaporodásával következett be, hanem az által, hogy kevesebben haltak meg.

— **Anyakönyvi bejegyzések.** Születések: Váradi Lajos, Nyirő Erzsébet; Erzsébet; Tóth Antal, Hlavács Ilona: László; Oravec András, Czudor Julianna: Eszter; Kovács Antal, Mráz Ilona: János; ifj. Halász Károly, Lieszkovszky Ilona: Károly; Zsiak András, Repiczky Vilma: Sándor; Guba József, Kakodi Anna: József, Béla; Svarala József, Kovács Julianna: József; Hercz Péter, Lehoczki Anna: Kálmán; Neh. Hornyacsek József, Kaszás Mária: Borbála. *Házasság:* Simonutti Virgilius, Zsják Mária: rkath. Nyúl Lajos, Csuka Paulina: rkath. ifj. Bártfay János, Benyo Veronika: rkath. Podmaniczky Rezső, Pachinger Mária: rkath. *Halálozás:* özv. Szalma András 78 éves, aggaszály, özv. Nikolics Jánosné, Tuka Mária 87 éves agkoriévégkimerülést. Obert Mária 19 nap, tudógyulladás. özv. Dálnoki Józsefné. Ujszászi Sára 92 éves, agkoriévégkimerülés. Jarábek János 39 éves, tudógyümökör.

Közgazdaság.
Országos gazdakongresszus.
Május hó első felében az Országos Magyar Gazdasági Egyesület Budapestre hívja

a magyar gazdákat. A hívó szótát előreláthatólag nem fog süket fülekre találni, mert hiszen a gazdáknak ezen az összejevetelén a magyar föld legfontosabb érdekeinek megvitatásáról lesz szó. Gróf Serényi Béla földmívelésügyi miniszter székfoglaló beszédében kiadta a jelszót: Termeljünk többet, fokozzuk a magyar föld termését. Az ilyen oda-dobott jelszavaknak rendszerint nagyon kevés hatásuk szokott lenni. Ezuttal azonban a jelszó nagyon jó talajba hullott, amit azonban kizárólag csak a körülménynek köszönhetünk. A nyakunkon ült ugyanis a drágaság. A korgó gyomrok elkezdtek kiabálni kenyér és hus után. Szidta mindenki a gazdákat, hogy az az ország fogyasztóközönségének nem tud adni sem olcsó húst, sem olcsó kenyert. A szidalmak özöne ugyan tart még most is, de lassanként már kezd kialakulni a józanabb meggyőződés, mely szerint a gazda azért nem adhat sem olcsóbb húst, sem olcsóbb kenyeret, mert nincs neki elegendő nem az egyikből-sem a másikból.* Ez pedig nagy baj. Hozzá voltunk ahoz szokva, hogy a magyar földet Kánaán földjének nevezzük és ime kísül, hogy a magyar föld ma már nem igen tud megbirkózni a hihetetlenül megszaporodott fogyasztók gyomrának korgásával.

Igaz, hogy ennek nem a föld az oka, mert bizony az a közmondás maig is igaz, hogy rossz föld nincs, hanem csak rossz gazda. A magyar föld maig is úgy ontja a kincseit, mint ontotta hajdan és ontaná még bővebben, ha a földnek megadnák mindazt ami őt illeti.

Ezt az igazságot is tudja minden magyar gazda. Ha a termelés fokozása tisztán azon mulnék, hogy minden földbirtokos, minden gazdatiszt, minden földműves tudja azt, hogy mivel lehet a termést fokozni, akkor nem volna szükség kongresszusra. Tudjuk mi ezt nagyon jól, hogy a földnek jó mivelés, a földnek trágya, a földnek befektetés kell és akkor a föld nem igen szokott hálátlan lenni. Sajnos azonban a gazdák 99 percentje azt nem tudja, hogy honnan szereze meg a föld termésének fokozását elősegítő tényezőket. A gazdák 99 percentje nem tudja, hogy honnan vegye a földbirtok jövedelmezőséget elősegítő befektetésekhez szükséges olcsó pénzt. Nem tudja honnan vegyen trágyát, nem tudja hol

*Furcsa! A külföldnek azért mégis jut belőle. Szerk.

szeressen jó cselédet és munkást, aki az utasításait megfogadja. A kongresszusnak tehát az lesz a célja, hogy a termés fokozását elősegítő tényezők beszerzési forrásairól tájékoztassa a magyar gazdaközön-séget.

A gazdaközönség figyelmébe

Az olajművek r. t. Kohn Adolf és társa Budapest, V. Báthory-utca 5. erőtakarmányainak szélesebb körökben való ismertetése céljából Ipolyságon vezérképviseletet létesített, melynek vezetője Winter Fülöp ur Ipolyságban.

Tisztelettel kéri a cég az érdeklődő gazdaközön-séget forduljon nevezett urhoz, ki a cég erőtakarmányainak azaz repce és lenmagogácsalisztnak miként való felhasználására nézve bővebb felvilágosítást ad, és esetleg kísérletezések céljából a szükséges mennyiséget a t. gazdaközönség rendelkezésére is bocsátja.

Fenti cégnek főcélja, hogy azon kiscgazda kinek nincs módjában erőtakarmányokból teljes kocsirakományt vásárolni, ezen elő-rusítási helyeken kisebb mennyiséget is vásárolhasson.

A jelenlegi viszonyok következtében amikor köröm és szájbetegség folytán a marhaállomány el van gyengítve, feltétlenül szükséges, hogy a kis gazda erőtakarmányoknak nagyobb mérvben való felhasználása által a marhaállományt gyorsabban és sikeresebben talpra állíthassa, miért is a raktár létesítése elsősorban a kis gazda érdekeit szolgálja.

Szerkesztésért a lapkiadótulajdonos felelős

Szállítási üzletemhez

egy intelligensebb embert április 1-ére alkalmaznék Braun Adolf szállító.

Egy kitünő gyártmányu, jókarban levő zongora jutányos árban eladó. Czim a kiadóhivatalban.

Steiner Sándor
orás és ékszerésznél
tanoncz

felvétetik. Léván, főtér.

CAMPOLIN

az ezidőszeriet legjobbnak elismert vízhatlan bőrkenőcs.

Minden bőrneműre u. m. cipő, szijjak, lőszerszámok stb. kitünő eredménnyel használható

A bőrt puhává, simulékonnyá és teljesen vízhatlanná teszi.

Használatban nagyon takarékos, mert egyszeri bekenéssel a cipő 3 hétre is teljesen vízhatlanná lesz.

Próbadoz 60 fill. bélyegben beküldése után bérmentve.

Elsőrangú referenciák, árjegyzék kívánatra ingyen.

CAMPOLIN

vízhatlan kenőcsgyár

OROSZKA. (Barsm.)

Eladó ház

a Mángorló uteza 1 számú sarok ház minden elfogadható árban. Megjegyzendő hogy az uteza szabályozás alkalmával 18 □ öl terület is hozzá jár. Esetleg Május 1-től kiadó, üzlethelyiség pékműhely 2 kemenczével és megfelelő lakásokkal, bővebbet Ertler Henrik fűszeresnél Léván.

1439/1011. sz. Meghívó.

A magyar szabadság és függetlenség újra ébredésének — 1848 márczius 15-ik napjának — évfordulója közeledik, hogy ezen nagy nemzeti ünnepet Léva város népe is megülhesse, azért annak megbeszélésére a városház közgyűlési nagytermében 1911 évi február hó 26-ik napjának — vasárnapnak — d. e. 11 órájára értekezletet hívok össze, melyre a 48-as Bizottságot tisztelettel meghívom.

Kelt Léván, 1911. évi febr. hó 24-én.

Bódogh Lajos.
polgármester.

Szén

Koks, Briket, Antracit
szükségletét

a pontos szállítás érdekében későbbi határidőkre már most feladni kérem.

Radnay Károly

Budapest, Nagymező-utca 13. sz. I emelet

Telefon 164. 75—26. 26—27. Sürgőnycim: Antracit, Budapest.

Szilárd József

Női, uridivat és rövidáru üzlete 1911. március elején Léván Kálvin palotába nyílik meg.

KACHELMANN és TÁRSAI

SÖR- és MALÁTAGYÁR

Táviratcím:
SÖRGYÁR VIHNYEPESZERÉNY

VIHNYE,
(BARS-MEGYE.)

Interurbán-telefon:
VIHNYEPESZERÉNY 7. SZ.

Ajánljuk kitünő minőségű és

„ACZÉLSÖR“

név alatt forgalomba hozott gyártmányunkat.

Megrendelhető: $\frac{1}{8}$ l, $\frac{1}{4}$ l és $\frac{1}{2}$ l l. hordókban
és 0.5, 0.7 L palaczkokban

Léván és vidéken egyedüli elárusító:

Weil Jakab

Léva, Mártonffy-utca 9. szám.

☛ Pártoljuk a megyei ipart! ☚

Üzletáthelyezés!

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására adni, hogy

óra és ékszer

üzletemet az Engel-féle házból a Városi szálloda épületébe helyeztem át.

Üzletemben raktáron tartom a legdivatosabb és a legegyszerűbb óra és ékszer árukat, ugymint valódi **briliáns ékszereket, amuletteket, gyűrűket, fülbevalókat, arany láncokat és karkötőket**, nagy raktár valódi és china ezüst dísz tárgyakban és evőeszközökben.

Azonkívül raktáron tartok arany, ezüst, acél és nickel zsebórákat, továbbá palinander, mahagoni, diófa és fényes polirozott inga órákat harang ütéssel. — Omega órák nagy választékban. Mindennemű óra és ékszer javítások saját műhelyemben készülnek és jutányosan számíttanak.

A nagyérdemű közönség további pártfogását kérve, mély tisztelettel

STEINER SÁNDOR

órák és ékszerész.

Alabaster levélpapír

a jelenkor legfinomabb papírja

Elegans alak 1 doboz 4. kor.

Gentri alak 3. kor.

Uli alak 3. kor.

Női alak 2. kor.

Minden doboz 50 levélpapírt és 50 borítékot tartalmaz. Egyedüli raktár

Schulo papíráruház Léva

KUGLER

dessert-sütemények, legjobb kiv. finomtorták, teasütemény és sandwich-különlegességek frissen, nagy választékban

Bartos (Berger) Henrik cukrászdájában
Léva, Mártonffy-u. 2

készülnek. Bel és külföldi cukorkakülönlegességek gazdag választékban. — Parfait-készítményeim elsőrendűek!

Házhoz szállítandó megrendelések pontos kivételére nagy súly lesz fektetve. Naponta szetküldés a vidékre is.

Állandóan friss hab tejszín kapható.

Legujabb női bál kelmeék, hozzávaló diszek, selyem
és gáze-scharpok, továbbá férfi frak és smoking
. . . ingek, keztyük és nyakkendők . . .

igen jutányos áron kaphatók:

Holzmann Bódog divatárúházában

a „Városi-vigadó” palotában.

(Ezelőtt 22 évig Frommer-féle házban volt, mely üzlethelyiség kiadó.)

Használjunk
KABINA-féle!
Viasz
szinszappant

Mosáshoz a legjobb, legtakarékosabb;
egyszeri átdörzsölése ezzel, felér más
szappannal való 3-szoros átdörzsö-
léssel.

Tisztaságért szavatosság!

WEISZ ARMIN

Cégvezető:

KOHN NATHAN

ZSARNÓCZA.

Modern lakberendezések

— készítője. —

Megbízható bevásárlási forrás.

Levélbeni megkeresésre mintákkal

személyesen teszem tiszteletemet.

Elsőrendű

PORO Z KŐSZÉN
és **PIRSZÉN (COKS)**

helyben házhoz szállítva kapható

Róth K. vaskereskedésében
Léván, a Kossuth Lajos-téren
Építési anyagok, román és
portland cement nagy raktára.

Interurban telefon szám 12.

Tüzifa, poroszszen, pirszen
rendeléseket elfogad és
házhoz szállit:

BRAUN JOZSEF ES FIA
(Honvéd-utca, Wertheimer-ház.)

Minden takarékos házi-
asszony saját érdeke

SIRIUS

fém tisztító szerrel tisztítani,
amely a jelenkor legideálisabb fém tisztító szere.

Kapható minden jobb üzletben. Gyártja: HERCZEG és GEIGER vegyészeti gyára, Budapest

Kapható Engel József és Fia és Blum Gyula cégeknél Léva.

Mezőgazdasági- és varrógépek legnagyobb raktára:

Knapp Dávidnál Léván.

Hoffner és Schrantz
Mayfarth Ph. és Tsa.
Mc. Cormick * * *

gépeinek vezérképviselte.

Ganz-féle motórok
állandóan üzemben
láthatók * * * *

Műkölapos jégszekrények. ↔ ↔ Világhírű láncoskutak.
Községi és kerti fecskendők.

Elejétől végig egyforma
étes és tiszta lenyomatot ad, az írógép betűit be
nem tömő, minőség tekintetében fölülmulhatatlan
magyar gyártmányú

„Hungária” írógépszalag

AZ ÖSSZES RENDSZERŰ GEPEKHEZ.

Az állami és közigazgatási hivatalok részére miniszteri
rendelettel ajánlva.

gyártja: HERCZEG és GEIGER vegyészeti
gyára Budapest.

LERAKATOK BUDAPESTEN:

Gereben Béla, VI. Andrásy-út 1. Oliver írógép
VI. Teréz-körút 8. Ujlaki Béla, V. Sas utca 24.
szám. Kovács A. és Társa, Váci-utca 22. Sándor
és Társa, IV. Párisi-u. 5. Schoth H. és Donáth
Andrásy-út 53. Monarch írógép vezérképviselte
Semmelweis u. 14. Thein Lipót, V. Szabadság-ter
4. Lukács Rezső, VI. Gyár-utca 13. Wollák és
Társá, V. Alkotmány utca 19.

Léván SCHULCZ IGNÁCNÁL.

Gazdák figyelmébe
Mütrágya, Superfosfat, szárit-
tott marhatrágya, Chly, Salét-
rom a legjobb minőségben nagy-
ban és kicsinyben kapható
WERBOFSKY JOACHIMNÁL
Léva, László-utca 2.
Soeller palotával szemben.

WEISZ SIMON

NÖRINBERGI- ES ROVIDÁRÚ NAGYKERESKEDÉSE

LÉVA, PETŐFI-UTCZA.

Dús választékú raktárt tart

fa érc koporsókból
koszorúk és az
összes temetkezési cikkekből.

Házasulandók figyelmébe!

A legmodernebb lakberendezések, melyek saját
műhelyemben készülnek, nagy választékban és szolid
árak mellett kaphatók

STEINER JÓZSEF

butor kereskedő, kárpitos és asztalosnál.

Léván, Básti-utca 1. Wertheimer-féle ház.

Nyomatott Schulcz Ignác könyvnyomdájában, Léván